

Millainen puhetapa EI ole ok koulussa?

jaoteltu kolmeen tasoon: **epäsopiva**, **epäasiallinen** ja **huono/asiaton** puhetapa.

Esimerkit ovat arjen tilanteista.

1 Epäsopiva puhetapa

(ei vielä loukkaava, mutta epäkohtelias, ylimielinen tai välinpitämätön)

Esimerkkejä:

- “En mä nyt jaksa.”
- “Äh, miksi mun pitää?”
- “Miten niin mun vuoro? Ei huvita.”
- Opettajan tai aikuisen ohjeeseen vastaaminen **huokailemalla**, mulkoilemalla tai pyörittelemällä silmiä
- “Joo joo, ihan sama...” kun aikuinen yrittää ohjata
- Poistuminen tilanteesta sanomatta mitään, kun aikuinen puhuu

Miksi ei ok?

Epäsopiva puhetapa tekee yhteisen työn vaikeaksi ja voi tuntua aikuisesta epäkunnioittavalta.

2 Epäasiallinen puhetapa

(sisältää piilokivääriä, ivaa, vähättelyä, vastustelua tai tahallista ärsyttämistä)

Esimerkkejä:

- “Sä et edes tiedä mistä puhut.”
- “Ei toi oo totta, sä keksit vaan.”
- “Miks mun tarvii kuunnella, sä oot aina mua vastaan.”
- “Mulla ei oo pakko totella sua.”
- Aikuisen ohjeen matkiminen pilkaten
- Ilkeät tai sarkastiset kommentit: “Vau, hieno idea... *varmaan* toimii.”

Miksi ei ok?

Tällainen puhe satuttaa ja luo huonoa ilmapiiriä. Se tekee oppimisesta hankalampaa kaikille.

3 Asiattomuudet ja huono käytös puheessa

(raja ylittyy selvästi – loukkaus, uhkailu, kiroilu, henkilöön käyvät kommentit)

Esimerkkejä:

- “Mee pois, sä oot ärsyttävä.”
- “Sä oot huono opettaja.”
- “En tee ja piste. Kato vaikka.”
- “Ihan turhaa toi sun valittaminen.”
- “En todellakaan tee mitä sanot.”
- Kiroilun käyttäminen aikuisen suuntaan
- Huudot tai aggressiivinen äänensävy: “Et sä voi kärkeä mua!”

Miksi ei ok?

Asiaton puhe heikentää turvallista ilmapiiriä ja voi tuntua suoraan loukkaavalta tai hyökkäävältä.

Yhteenveto

Hyvä perussääntö:

👉 *“Puhu aikuisille niin kuin haluaisit heidän puhuvan sinulle.”*

👉 *“Voit kertoa eriävän mielipiteen, mutta tavallisen, rauhallisen puhettavan avulla. Perusteluista keskustellaan oppitunnin päättymisen jälkeen.”*

👉 *“Aikuinen ei ole sinun vastustajasi. Hän on auttamassa.”*